

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, **Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İttüzüğün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ

Siirt Milletvekili

22.09.2025

Türkiye'nin en önemli tarımsal ihraç ürünlerinden biri olan fıstık, özellikle Siirt, Antep, Urfa, Diyarbakır ve Batman başta olmak üzere bölge ekonomisinin temel dayanak noktalarından biridir. Ancak fıstık üreticisi son yıllarda ağır ekonomik baskılarla karşı karşıya kalmıştır. Girdi maliyetlerindeki yüksek artışlar, mazot, gübre, ilaç ve sulama masraflarındaki fahiş fiyatlar üreticinin belini bükmektedir. Bunun yanında olumsuz iklim koşulları, kuraklık, don ve dolu gibi afetler verimi ciddi ölçüde düşürmektedir.

Geçtiğimiz yıl ürün fiyatlarının aşırı şekilde düşmesi sebebiyle üretici emeğinin karşılığını alamamış, ürününü yok pahasına satmak zorunda kalmıştır. Bu yıl ise fıstık ithalatının gündeme getirilmesi, üreticiye "son darbe" niteliğindedir. Fıstık üretimi uzun vadeli, zahmetli ve yüksek risk içeren bir üretimdir. Çiftçi, çoğu zaman 4-5 yılda bir ancak verimli hasat alabilmektedir. Böyle bir üretim yapısına ithalat baskısı eklenirse, tıpkı pamuk, buğday ve mısırdaki olduğu gibi, fıstıkta da çiftçi bahçelerini sökmek zorunda kalacak; hem üretim hem de ülkemizin marka değeri büyük zarar görecektir.

Fıstık ithalatının açılması, bölgedeki üreticinin tek geçim kaynağını ortadan kaldıracak gibi, ülke tarımının stratejik ürünlerinden birini de çöküşe sürükleyecektir. Üreticiyi desteklemek yerine ithalat kapılarının açılması, çiftçiyi geri dönülmez zararlara sevk etmek anlamına gelecektir. Fıstık henüz hasat mevsiminde ve ürünün büyük bölümü çiftçilerin elinde

bulduğunu göz önüne alınırsa ithalat yapılması halinde zararın üreticilere yansıtacağı kaçınılmazdır. Dolayısıyla gerek fıstık üreticilerini ve çiftçilerini gerekse de baklava üreticilerini her anlamda koruyacak, üretime katkılarını aksatmayacak ve emeklerini boşa düşürmeyecek tedbirler alınması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Fıstık ithalatına izin verilmesi yönünde Ticaret Bakanlığı'na kimler tarafından, hangi gerekçelerle başvuru yapılmıştır?
2. Bakanlığınız, fıstık üreticilerinin temsilcileriyle, kooperatiflerle ve ziraat odalarıyla bu konuda herhangi bir istişare yapmış mıdır?
3. Fıstık ithalatının açılması hâlinde, Siirt, Antep, Urfa, Diyarbakır ve Batman'daki üreticilerin gelir kayıplarını önlemek için hangi tedbirler planlanmaktadır?
4. Türkiye'nin en önemli ihracat kalemlerinden biri olan fıstıkta, üretimi geliştirmek ve ihracat potansiyelini artırmak için Bakanlığınızın somut bir destek programı var mıdır?
5. Fıstık fiyatlarının aşırı artışının sebebi gerçekten üretici mi, yoksa aracı tüccar ve stokçular mıdır? Bu konuda herhangi bir piyasa denetimi yapılmakta mıdır?
6. İthalatın, baklava fiyatlarını gerçekten düşürüp düşürmeyeceği konusunda Bakanlığınızın bilimsel veya ekonomik bir analiz çalışması var mıdır?